

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA**

**KLASA: 007-01/16-01/08
URBROJ: 513-05-02-17-4**

Zagreb, 25. siječnja 2017.

**NEPROFITNIM ORGANIZACIJAMA
- svima -**

PREDMET: Uputa za izradu i predaju financijskih izvještaja neprofitnih organizacija za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016.

U listopadu 2014. godine donesen je Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 121/14 – u daljnjem tekstu: Zakon) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2015. godine. Temeljem Zakona doneseni su pravilnici:

1. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, broj 1/15)
2. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 31/15).
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 119/15)
Napomena: Neprofitne organizacije ne dostavljaju financijski plan Ministarstvu financija niti bilo kojoj drugoj instituciji, osim na njen zahtjev. Neprofitna organizacija koja u 2017. godini prelazi iz sustava jednostavnog u sustav dvojnog knjigovodstva, bila je obvezna izraditi prijedlog financijskog plana za 2017. godinu te isti usvojiti do 31. prosinca 2016.
4. Pravilnik o službenoj iskaznici i službenoj znački inspektora financijskog i proračunskog nadzora (Narodne novine, broj 125/13 i 57/15) usklađen je s odredbama Zakona.

I. OBVEZNICI IZRADE I PREDAJE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Od 1. siječnja 2015. sve neprofitne organizacije obveznice su sastavljanja i predaje financijskih izvještaja, ali prilagođeno visini prihoda i vrijednosti imovine.

Na financijske izvještaje potrebno je upisati **RNO broj** dodijeljen od Ministarstva financija prilikom upisa neprofitne organizacije u Registar neprofitnih organizacija. RNO broj može se pronaći na internetskoj stranici Ministarstva financija (www.mfin.hr → Neprofitne organizacije → Registar neprofitnih organizacija).

Sukladno članku 46. stavku 4. Zakona, sve neprofitne organizacije koje još nisu upisane u Registar neprofitnih organizacija dužne su to učiniti odmah.

Člankom 45. stavkom 1. točkom 20. Zakona propisane su kazne za neprofitnu organizaciju koja ne izvrši upis.

Ministarstvo financija ne izdaje izvadak iz Registra neprofitnih organizacija već je kao dokaz o upisu neprofitne organizacije u Registar dovoljno ispisati stranicu s podacima dobivenim nakon pretrage Registra na internetskoj stranici Ministarstva financija.

Vjerske zajednice su, sukladno odredbama Zakona, izuzete od obveze sastavljanja i predaje financijskih izvještaja i upisa u Registar neprofitnih organizacija. Međutim, pravne osobe kojima su osnivači vjerske zajednice i koje nisu osnovane sa ciljem ostvarivanja dobiti (primjerice caritasi) obveznici su sastavljanja i predaje godišnjih financijskih izvještaja.

Na političke stranke se, sukladno članku 2. stavku 2. Zakona, primjenjuju odredbe koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija, ali se na njih ne primjenjuju odredbe Zakona koje se odnose na sastavljanje i predaju financijskih izvještaja. Sukladno navedenom, političke stranke ne predaju financijske izvještaje FINA-i, niti godišnje, a niti za razdoblja u tijeku godine.

Sindikati i druge neprofitne organizacije s organizacijskim dijelovima (podružnicama) koji nemaju pravnu osobnost (svoj matični broj i OIB) **podnose jedan financijski izvještaj na razini pravne osobe.** Poslovanje podružnica bez pravne osobnosti i matice mora biti obuhvaćeno jednim financijskim izvještajem. Stoga, **organizacijski dijelovi (podružnice) bez pravne osobnosti ne podnose financijske izvještaje FINA-i.**

Odredbe Zakona ne odnose se na ustanove kojima je temeljni cilj osnivanja i djelovanja stjecanje dobiti, na ustanove kojima su osnivači fizičke osobe i druge pravne osobe koje su, sukladno propisima koji uređuju poreze, obveznici utvrđivanja i plaćanja poreza na dobit za svoju ukupnu djelatnost. Takve neprofitne organizacije upisane u Registar, sukladno članku 46. stavku 5. Zakona, bile su dužne u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona (do 31. ožujka 2015.) podnijeti prijavu za brisanje iz Registra. Neprofitne organizacije koje nisu podnijele prijavu za brisanje iz Registra u predviđenim roku, Ministarstvo financija briše po sili zakona.

Navedene ustanove ne predaju financijske izvještaje za neprofitne organizacije, već vode računovodstvo i sastavljaju financijske izvještaje prema propisima za poduzetnike.

II. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE U SUSTAVU DVOJNOG KNJIGOVODSTVA

Godišnji financijski izvještaj (financijski izvještaj za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016.) predaju:

1. neprofitne organizacije obveznice vođenja dvojnog knjigovodstva, uključujući i neprofitne organizacije od čijeg je osnivanja prošlo tri ili manje godina
2. neprofitne organizacije koje udovoljavaju uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, ali su se odlučile za vođenje dvojnog knjigovodstva te
3. neprofitne organizacije koje obavljaju oporezivu gospodarsku djelatnost neovisno o vrijednosti imovine i visine prihoda.

Sukladno odredbi članka 9. stavka 5. Zakona, neprofitna organizacija je obvezna prve tri godine od osnivanja voditi dvojno knjigovodstvo, što znači da su **neprofitne organizacije osnovane tijekom 2014., 2015. i 2016. godine bile dužne voditi dvojno knjigovodstvo, neovisno o visini prihoda i vrijednosti imovine. To znači da navedene neprofitne organizacije moraju predati financijski izvještaj za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. ako su u istom razdoblju imale poslovnih događaja.**

Godišnji financijski izvještaj u sustavu dvojnog knjigovodstva sastoji se od:

- **Bilance na Obrascu: BIL-NPF**
- **Izvještaja o prihodima i rashodima na Obrascu: PR-RAS-NPF i**
- **Bilješki.**

Obrazac: BIL-NPF mora biti u potpunosti uravnotežen što znači da ne smije postojati nikakva razlika u iskazanim vrijednostima aktive i pasive jer i najmanja razlika pri objedinjavanju podataka dovodi do većih neuravnoteženosti.

U obrascu: BIL-NPF ne mogu istodobno biti popunjeni podaci na:

- AOP 199 Višak prihoda i AOP 200 Manjak prihoda

U obrascu: PR-RAS-NPF ne mogu istodobno biti popunjeni podaci na AOP-ima:

- AOP 134 Višak prihoda i AOP 135 Manjak prihoda,
- AOP 136 Višak prihoda – preneseni i AOP 137 Manjak prihoda – preneseni,
- AOP 139 Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju i AOP 140 Manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju.

Popunjavaju se svi stupci Obrasca: PR-RAS-NPF, stupac 4 - Ostvareno u istom razdoblju prethodne godine i stupac 5 - Ostvareno u izvještajnom razdoblju.

U Obrascu: PR-RAS-NPF stupac 4 - Ostvareno u istom razdoblju prethodne godine, ne popunjava:

- neprofitna organizacija koja je osnovana tijekom 2016. godine
- neprofitna organizacija koja je u 2016. godini prešla s jednostavnog na dvojno knjigovodstvo
- pravna osoba koja je tijekom 2016. godine prešla iz proračunskog na računovodstvo neprofitnih organizacija.

U dijelu dodatnih podataka Obrasca: PR-RAS-NPF (od AOP 150 do AOP 155) traži se iskazivanje vrijednosti ostvarenih investicija u novu dugotrajnu imovinu.

Napomena: Neprofitna organizacija, koja je obveznik obračuna poreza na dobit, u financijskom izvještaju na Obrascu: PR-RAS-NPF, porez na dobit iskazuje u retku AOP 138 – Obveze poreza na dobit po obračunu.

Sukladno članku 5. stavku 1. Zakona o volonterstvu (Narodne novine, broj 58/07 i 22/13), volonterstvom se ne smatra stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa uređeno posebnim propisima.

U skladu s navedenim, neprofitna organizacija u Obrascu: PR-RAS-NPF u redak AOP 148 upisuje broj fizičkih osoba koje volontiraju sukladno Zakonu o volonterstvu (Narodne novine, broj 58/07 i 22/13), ali ne i broj osoba na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Broj osoba na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa ne uključuje se u podatke o prosječnom broju zaposlenih.

III. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANE U SUSTAVU JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA

U skladu s odredbama članka 9. stavka 2. Zakona i članka 12. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija **neprofitna organizacija se, nakon proteka prve tri godine od osnivanja, može odlučiti za vođenje jednostavnog knjigovodstva ako joj je:**

- **vrijednost imovine na kraju svake od prethodne tri godine uzastopno manja od 230.000,00 kuna**
- **godišnji prihod u svakoj od prethodne tri godine uzastopno manji od 230.000,00 kuna godišnje**

Za prijelaz na jednostavno knjigovodstvo neprofitna organizacija mora donijeti Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela i o tome na Obrascu: RNO-P obavijestiti Ministarstvo financija do roka za predaju godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu.

Neprofitna organizacija u sustavu jednostavnog knjigovodstva sastavlja:

- **Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima na Obrascu: G-PR-IZ-NPF**

Popunjavaju se svi stupci Obrasca: G-PR-IZ-NPF, stupac 4 - Ostvareno u prethodnoj poslovnoj godini i stupac 5 - Ostvareno u tekućoj poslovnoj godini.

U Obrascu: G-PR-IZ-NPF stupac 4 - Ostvareno u prethodnoj poslovnoj godini, ne popunjava:

- neprofitna organizacija koja je u 2016. godini prešla s dvojnog na jednostavno knjigovodstvo
- pravna osoba koja je tijekom 2016. godine prešla iz proračunskog na računovodstvo neprofitnih organizacija (koja udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva).

U Obrazac: G-PR-IZ-NPF upisuje se broj fizičkih osoba koje volontiraju sukladno Zakonu o volonterstvu (Narodne novine, broj 58/07 i 22/13) u redak AOP 038 – Broj volontera.

IV. ROK I NAČIN PREDAJE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Krajnji rok za predaju financijskih izvještaja za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. je 1. ožujka 2017.

Financijski izvještaji **predaju se: FINA-i** (instituciji ovlaštenoj za obradu podataka za potrebe Ministarstva financija).

Financijske izvještaje na propisanim obrascima moguće je predati FINA-i:

- u elektroničkom obliku s ugrađenim kontrolama, koji su dostupni na internetskim stranicama: Ministarstva financija (www.mfin.hr – Neprofitne organizacije – Financijsko izvještavanje – Financijski izvještaji za neprofitne organizacije s ugrađenim kontrolama) i FINA-e ili

- putem papirnatih obrazaca.

Uz elektroničku verziju obrasca predaje se i ispis Referentne stranice ovjeren potpisom zakonskog zastupnika odnosno osobe ovlaštene za zastupanje i pečatom. Zbog pogrešaka koje su moguće pri ručnom unosu podataka iz papirnatih obrazaca u bazu FINA-e, preporuka je predavati izvještaj u elektroničkom obliku.

FINA nakon navedenog roka, tj. nakon 1. ožujka 2017., **neće zaprimati** financijske izvještaje. Neprofitna organizacija koja nije predala financijske izvještaje ranijih godine, a imala je obvezu, iste ne može naknadno predati niti FINA-i, niti Ministarstvu financija. Navedene financijske izvještaje neprofitna organizacija čuva u svojoj arhivi.

Bilješke uz financijske izvještaje ne dostavljaju se Ministarstvu financija niti FINA-i nego se čuvaju u arhivi neprofitne organizacije.

Neprofitne organizacije ne predaju financijske izvještaje Državnom uredu za reviziju.

V. IZJAVA O NEAKTIVNOSTI

Sukladno Zakonu i Pravilniku o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija sastavlja Izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu, ako tijekom te poslovne godine nije imala poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama ima iskazane podatke o imovini i obvezama, te stoga nije predavala financijske izvještaje. Navedeno se odnosi i na novoosnovane neprofitne organizacije, bez obzira na činjenicu da je Zakonom propisano obvezno vođenje dvojnog knjigovodstva tijekom prve tri godine od osnivanja.

Ako neprofitna organizacija od početka poslovne godine nema niti prihoda niti rashoda, a nije predala ostale propisane financijske izvještaje, nije obvezna predati godišnji financijski izvještaj. Međutim, činjenica da neprofitna organizacija u određenom razdoblju nije ostvarivala prihode ne znači da u navedenom razdoblju nisu nastali rashodi. Primjerice, za vođenje računa otvorenih u bankama neprofitne organizacije primaju račune koje je, bez obzira jesu li plaćeni, potrebno provesti u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima iskazati rashod.

Novoosnovane neprofitne organizacije mogu dati Izjavu o neaktivnosti ako tijekom poslovne godine nisu imale poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama imaju iskazane podatke o imovini i obvezama, te zbog toga nisu predavale financijske izvještaje.

Izjava o neaktivnosti sastavlja se na obrascu Izjava o neaktivnosti (Obrazac: IZJAVA-NPF) u roku od 60 dana od isteka poslovne godine za koju se Izjava o neaktivnosti daje, dakle najkasnije do 1. ožujka 2017. za 2016. godinu.

Izjava je u elektroničkom obliku dostupna na internetskoj stranici Ministarstva financija (www.mfin.hr – Neprofitne organizacije – Financijsko izvještavanje). Izjavu u elektroničkom obliku potrebno je otisnuti (isprintati) na papir.

Izjavu o neaktivnosti neprofitna organizacija dostavlja na adresu: **Ministarstvo financija, Odjel za neprofitno računovodstvo, Katančićeva 5, 10000 Zagreb.**

VI. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE GOSPODARSKE DJELATNOSTI NEPROFITNE ORGANIZACIJE U SUSTAVU POREZA NA DOBIT

Budući da je računovodstvo neprofitnih organizacija propisano Zakonom, te temeljem Zakona, donesenim pravilnicima, potrebno je sve poslovne promjene, što znači i one poslovne događaje koji se odnose na gospodarsku djelatnost, pratiti unutar propisanih poslovnih knjiga neprofitnog računovodstva, a navedene poslovne događaje **evidentirati u jednoj jedinstvenoj glavnoj knjizi.**

Računski plan za neprofitno računovodstvo propisan je na razini odjeljka što omogućuje detaljnu razradu analitičkih računa za evidentiranje poslovnih događaja vezanih uz:

1. djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi neprofitne organizacije utvrđene statutom ili drugim aktima i
2. gospodarske djelatnosti neprofitne organizacije.

Za ispravno evidentiranje poslovnih događaja koji se odnose na obje vrste djelatnosti, bitno je utvrditi način raspodjele prihoda i rashoda. Za rashode vezane za obavljanje obje djelatnosti istovremeno, potrebno je odrediti ključ po kojem će se dijeliti troškovi navedenih djelatnosti. Ključ po kojem će se dijeliti zajednički troškovi bitno utječe na rezultat poslovanja, a vezano uz to i obračun poreza na dobit za gospodarsku djelatnost neprofitne organizacije.

U skladu s gore navedenim, računovodstvo neprofitne organizacije koja obavlja i oporezivu gospodarsku djelatnost, mora se temeljiti na Zakonu i pravilnicima za neprofitno računovodstvo. Eventualne razlike u evidentiranju poslovnih događaja, u odnosu na računovodstvo za poduzetnike, usklađuju se kroz prijavu poreza na dobit.

Neprofitna organizacija koja obavlja oporezivu gospodarsku djelatnost, na kraju poslovne godine, uz financijske izvještaje propisane Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija koje predaje u FINA-u, dostavlja Poreznoj upravi obračun poreza na dobit. Uz Obrazac PD (Prijava poreza na dobit) potrebno je priložiti bruto bilancu s vidljivom analitičkom razradom osnovnih računa, te temeljem navedene bilance sastavljen Račun dobiti i gubitka.

NOVO!

Od 1. siječnja 2017. paušalni porez na dobit može plaćati neprofitna organizacija koja u prethodnom poreznom razdoblju nije po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti ostvarila prihode veće od iznosa propisanog za ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost (230.000,00 kuna), a pritom po osnovi te djelatnosti koju obavlja za financiranje osnovne, neprofitne djelatnosti, ne ostvaruje više od 50% ukupnih prihoda.

Neprofitna organizacija koja namjerava plaćati porez na dobit u paušalnom iznosu dužna je podnijeti zahtjev Poreznoj upravi do 15. siječnja tekuće godine, a iznimno u 2017. godini do 31. siječnja 2017. Obvezu plaćanja poreza na dobit u paušalnom iznosu Porezna uprava utvrđuje rješenjem.

Navedeno znači da neprofitna organizacija koja zadovoljava **uvjete za vođenje jednostavnog knjigovodstva** sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 121/14), a obavlja i gospodarsku djelatnost, za koju je utvrđena obveza plaćanja poreza na dobit u paušalnom iznosu, od 1. siječnja 2017. više nije

obvezna voditi dvojno knjigovodstvo već **može voditi jednostavno knjigovodstvo primjenom novčanog računovodstvenog načela.**

O odluci prijelaza na jednostavno knjigovodstvo i primjeni novčanog računovodstvenog načela, neprofitna organizacija obavještava Ministarstvo financija dostavom obrasca za promjene u Registru neprofitnih organizacija (Obrazac: RNO-P) najkasnije do 1. ožujka 2017.

Detaljna obavijest vezana uz obračun poreza na dobit dostupna je na internetskim stranicama Ministarstva financija (www.mfin.hr – Neprofitne organizacije) i Porezne uprave (www.porezna-uprava.hr).

VII. REVIZIJSKI UVID I REVIZIJA GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2016. GODINU

Financijski izvještaji neprofitne organizacije za 2016. godinu podliježu revizijskom uvidu (koji se obavlja sukladno revizijskim propisima) ako je neprofitna organizacija u 2015. godini imala ukupan prihod od tri do uključivo deset milijuna kuna.

Financijski izvještaji neprofitne organizacije za 2016. godinu podliježu reviziji (koja se obavlja sukladno revizijskim propisima) ako je neprofitna organizacija u 2015. godini imala ukupan prihod iznad deset milijuna kuna.

Ove neprofitne organizacije dužne su do 30. lipnja 2017. objaviti na svojim mrežnim stranicama revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja za 2016. godinu, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za 2016. godinu.

VIII. SAMOPROCJENA FUNKCIONIRANJA SUSTAVA FINANCIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLA

U skladu s člankom 7. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 119/15), samoprocjena učinka poslovanja za poslovnu godinu provodi se najkasnije u roku od 30 dana od roka predviđenog za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za tu poslovnu godinu. Za 2017. godinu krajnji rok je 31. ožujka.

Navedeno znači da, neovisno od načina na koji će voditi knjigovodstvo u 2017. godini, neprofitna organizacija koja je u 2016. godini bila obvezna voditi dvojno knjigovodstvo mora za 2016. godinu provesti samoprocjenu učinka poslovanja najkasnije u roku od 30 dana od roka predviđenog za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za 2016. godinu.

Samoprocjena učinka poslovanja provodi se popunjavanjem Upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola koji ostaje kod neprofitne organizacije, a neprofitna organizacija je isti dužna čuvati najmanje sedam godina od završetka godine na koju se Upitnik odnosi.

Napominjemo još jednom da se Upitnik o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola ne dostavlja Ministarstvu financija.

**POMOĆNICA MINISTRA I
GLAVNA DRŽAVNA RIZNIČARKA**

mr.sc. Ivana Jakir-Bajo